

MELDURIN

Jóhan Mortensen arbeidir í stóran mun, sum lobbyistur fyri fleiri føroyskar fyrirkur

Amerikanski marknaðurin

Íverksetarin og hugskotsmaðurin Jóhan Mortensen vendir tó ikki bert eyguni eystureftir, men hyggur eisini vestur um hav, har føroyingar av nýggjum hava fingið móguleikar at selja fisk og alivørur.

– Vit seldu nógv handanvegin, tá ið Fiskasølan var í hæddini og nú vísir tað seg, at USA aftur keypir nógv úr Føroyum. Tað eiga vit at útnytta og brúka til onnur viðurskiptir eisini, heldur hann.

Føroyskur laksur gongur sum heitt breið í USA, men vit eiga í aðrar mátar eisini at styrkja okkara viðurskiptir við landið.

Amerikansku sendimennirnir í Keypmannahavn hava mongu seinastu árin víst Føroyum áhuga og alt bendir á, at sendiharrin í keypmannahavn enn einaferð kemur til Føroyar, áðrenn hann verður kallaður heim aftur, nú forsetin fer at leggja frá sær.

– Sendiharrarnir í Keypmannahavn hava beinleiðis samband til amerikanska forsetan, so teir kunnu ávirka viðurskiptini millum Føroyar og USA. Tað eiga vit at gera okkum dælt av, heldur Jóhan Mortensen.

Ísland og Grønland hava góð samband við USA. Úr Íslandi er fleiri ferðir um dagin flogsamband við amerikanska meginlandið.

– Vit eiga, at brúka teir móguleikar, sum vit hava fingið gjøgnum handilsliga sambandið og til dømis lata upp, so okkara ungdómur sleppur á inn lærdu skúlarnar í USA. Tað hevði tilført føroyska samfelagnum nógv – millum annað ein størri og víðari sjónarring, heldur Jóhan Mortensen.

Hann leggur afturat, at vit eisini eiga at duga teir stóru móguleikarnar, sum eru í arabiska heiminum.

– Verðin er ikki so stór longur.

Tað ber væl tila t røkka øllum marknaðnum. Legg til merkis, at longu nú selja vit nógvan laks í Kina, sigur hann.

Evropa

Gjøgnum nógv ár hava føroyingar útflutt nógv av fiski og fiskavørum til Evropa.

Størsta forðingin í dag sigst vera, at ikki ber til at selja fiskavørur, sum eru viðgjørdar og klárar til brúkaran á evropeiska marknaðinum.

– Hetta er sjálvandi ein trupulleiki júst á hesum amrknaðinum, men vit eiga alla tíðina at hava í huga, at heimurin er meira enn Evropa og ES. Tað er spurningurin um at duga at síggja móguleikarnar og síggja hvussu stórir heimsmarknaðurin annars er, sigur Jóhan Mortensen.

Hann er ein av teimum, sum heldur, at tað helst verður soleiðis,

at Stóra Bretland fer úr ES.

Hetta fer ikki at gera nakað serligt fyri okkum á ES marknaðinum, en tað fer at gera, at vit eiga at gera okkum klár til bretska marknaðin, sum skal hava mat og matvørur.

Í hansara hugaheimi hevði tað eisini verið skilagott at skapt ein felagsskap, sum umfatar Føroyar, Hebridurnar, Orknoyggjarnar, Hetland, Ísland og Grønland.

– Hetta hevði givið okkum eina ómetaliga styrki á okkara leiðum. Fyrst og fremst tívit tá høvdu sitið á einum so stórum parti av tilfeinginum í havinum, sum allir marknaðir rópa eftir, sigur hann.

Hann sigur, at tað fyrst og fremst hjá føroyingum ræður um at síggja móguleikarnar heldur enn forðingarnar.

– Vit liggja væl fyri og vit sita á einari rúgvu av matvørum, sum heimurin vil hvava. Tað er ein

ómetaliga góð støða, sum vit eiga at duga at fáa meira burtúr, sigur hann.

Flóttafólk og fólkaflyting

Stórar broytingar henda í heiminum í dag.

Síðani seinna heimsbardaga hava ikki verið so stórar fólkaflytingar og vit hava ikki sæð ein so stóran streym av flóttafólki fyrr.

Ófriður og kríggj er sjálvandi ein partur av at flóttafólk leita til Evropa, men okkurt er sum bendir á, at talan ikki bert er um flóttafólk.

– Eg haldi vit heldur kunnu siga, at vit uppliva eina fólkaflyting, sum vit ikki fyrr hava sæð. Fólk flyta ikki bert undan ófriði og kríggj, men tey flyta undan teimum veðurlagsbroytingum, sum raka ómetaliga hart summastaðni.

– Vit skulu nokk ikki rokna við, at hesi fólk flyta aftur, haðani tey eru komin, í bræði. Veður-

» **Vit liggja væl fyri og vit sita á einari rúgvu av matvørum, sum heimurin vil hava. Tað er ein ómetaliga góð støða, sum vit eiga at duga at fáa meira burtúr**

lagsbroytingarnar hava longu rakt ómetaliga hart mangastaðni við turki og vatnflóðum, so hesi fólkin fara ikki heimaftur, tí har er óliviligt í dag, sigur Jóhan Mortensen.

Hann heldur, at vit eins væl kunnu síggja, at hetta er ein fólkaflyting, sum broytir heimin í stóran mun.

– Tí haldi eg eisini, at vit áttu at latið nøkur flóttafólk komið higar. Talan kann vera um kristin fólk, sum eisini eru millum teirra, sum flyta – ella kanska franskar jødar. Tað er heilt vist, at slík fólk høvdu givið føroyska samfelagnum nakað, sigur hann.

Tøknin

Føroyar hava allar fortreytir fyri at klára seg í altjóða kapping.

Vit hava eftirhondini nógv útbúgvinn fólk og millum teirra eru eisini fleiri, sum hava hug at ganga nýggjar leiðir.

Tøkniliga eru Føroyar eisini frammarlaga og okkara samskiptisviðurskipti eru vorðin ómetaliga góð.

Hann sigur, at meta vit okkum saman við viðurskiptini í Stóra Bretlandi, so er tað eisini ómetaliga biligt at samskipta.

– Faktisk er tað soleiðis, at vit eru millum tey allar fremstu tá ið tað snýr seg um breiðband og mobilt breiðband. Tað er ongin forðing fyri menningini í Føroyum, sigur Jóhan Mortensen.

– Megna vit so at lækka ferðaseðlar eitt sindur afturat og gera tað so, at teir ikki skulu bíleggjast 60 dagar frammanundan, so hava vit allar móguleikar. Serliga hetta seiansta hevði latið upp fyri einari ómetaliga stórar menning í føroyska vinnulívinum, heldur Jóhan Mortensen, íverksetari, hugskotsmaður og lobbyistur.